

Казачков Ігор Олегович,
к.е.н.,
Запорізька державна інженерна
академія, Україна

Kazachkov Igor,
PhD,
Zaporizhia State Engineering
Academy, Ukraine

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ АУТСОРСИНГУ

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF OUTSOURCING

Анотація. Розглянуто сутність аутсорсингу та причини його широкого розповсюдження. Виділено основні переваги та недоліки аутсорсингу з точки зору різних суб'єктів соціально-трудова відносин. Окреслено коло питань, що стосуються аутсорсингу та потребують негайного регулювання з боку органів державної влади.

Ключові слова: послуга, бізнес-процес, ефективність, підприємство, працівник, аутсорсингова компанія.

Abstract. The essence of outsourcing and its widespread reasons are considered. The main advantages and disadvantages of outsourcing from the perspective of different subjects of social and labor relations are exuded. The range of problems, which are related to outsourcing and need to be regulated by public authorities immediately, is outlined.

Keywords: service, business-process efficiency, enterprise, employee outsourcing company.

Постійний розвиток науково-технічного прогресу та суспільства в цілому призводить до появи в економіці нових бізнес-процесів, до інколи, кардинальних змін ринкового середовища, до виникнення нових виробничо-господарських систем, видів бізнесу, видів продукції і таке інше. Відтак, для кожного учасника ринкових відносин актуальним питанням стає підвищення гнучкості господарської діяльності, а також забезпечення росту її ефективності у короткостроковій і довгостроковій перспективах. У США та Європі цю проблему вдалося вирішити завдяки широкому використанню аутсорсингу.

Аутсорсинг являє собою передачу підприємством або компанією непрофільних функцій і пов'язаних з їх виконанням активів стороннім організаціям (аутсорсинговим компаніям). Послугами аутсорсингових компаній у США користується понад 60 % підприємств, у Європі — близько 45 % [1, с. 71]. Високий попит на аутсорсинг пояснюється тим, що практично кожне підприємство має підрозділи, які не можливо завантажити на 90—100 % оскільки вони виконують допоміжні або обслуговуючі функції пері-

одичного характеру. Тобто, з одного боку, основні підрозділи потребують підтримки та супроводження, але, з іншого боку, ресурси, які для цього задіяні, мають низький рівень ефективності використання, а робота відповідних підрозділів підприємства має виключно витратний характер.

Однак, кожний бізнес-процес має свої переваги та недоліки. І аутсорсинг не є виключенням. Враховуючи, що передача певних функцій стороннім організаціям зачіпає інтереси багатьох суб'єктів соціально-трудових відносин (підприємство, аутсорсингова компанія, працівники, держава), то переваги та недоліки аутсорсингу доцільно розглядати з позиції кожного з них.

Головною перевагою аутсорсингу для підприємства, що вирішило ним скористатися, є підвищення гнучкості господарської діяльності за рахунок: скорочення витрат на трудомісткості робіт, концентрації зусиль на основному напрямку діяльності, доступу до нових технологій та досягнень НТП, розподілу ризиків, підвищення якості виконання робіт та інвестиційної привабливості підприємства [2, с. 94; 3, с. 98; 4, с. 80]. У свою чергу, серед основних недоліків аутсорсингу слід відзначити: зниження кадрового потенціалу підприємства, загрозу потрапити у залежність від аутсорсингової компанії та загрозу витоку інформації [2, с. 95; 4, с. 81].

Залежно від обсягу функцій, які передаються зовнішньому виконавцю, можуть укладатися різні види договорів аутсорсингу [4, с. 82]. Однак, найбільшій уваги заслуговує договір повного аутсорсингу, за яким виконавець отримує у своє розпорядження матеріальні активи та трудові ресурси замовника.

Відповідно аутсорсингова компанія бере на себе усі ризики пов'язані з утриманням нових об'єктів основних фондів, з перепідготовкою та підвищенням кваліфікації персоналу, а головне, з необхідністю 100-відсоткового завантаження нових підрозділів. Зростання активів компанії та залучення нового клієнта, в свою чергу, відносяться до переваг такого різновиду угод.

Що ж стосується працівників підприємства, які за договором повного аутсорсингу переходять у підпорядкування до аутсорсингової компанії, то у зв'язку з недостатнім рівнем законодавчого регулювання даної сфери, їх становище може погіршитися [5]. Це може бути пов'язано із змінами у політиці оплати праці, потенційним погіршенням рівня соціального забезпечення, зростанням трудового навантаження, непередбачуваністю майбутніх умов праці та їх постійною зміною тощо. З іншого боку, зростання за-

вантаженості працівників супроводжується зростанням їх заробітної платні. Крім того, значно підвищується рівень кваліфікації персоналу, що дає можливість швидкого працевлаштування у майбутньому.

На загальнодержавному рівні аутсорсинг істотно покращує макроекономічні показники, оскільки його впровадження підвищує ефективність господарської діяльності одразу кількох бізнес-одиниць. Разом з тим використання аутсорсингу може: підвищувати соціальну напругу у суспільстві через неналежний рівень соціального забезпечення працівників; створювати передумови для розвитку тіньових схем через ускладнення процесу контролю діяльності суб'єктів господарювання; зменшувати податкові надходження до бюджету та фондів соціального страхування через потенційне зменшення розмірів заробітної платні та відсоткових відрахувань.

Таким чином, аутсорсинг як інструмент підвищення ефективності господарської діяльності має всі перспективи для подальшого широкого розповсюдження. Зі свого боку, органи державної влади повинні якнайшвидше створити сприятливі умови для його впровадження та забезпечити належне нормативно-правове регулювання цієї сфери. Інакше зазначені вище недоліки можуть підірвати стійкість національної економіки та погіршити економічну ситуацію в країні. Особливо це стосується питань захисту комерційної інформації, якості послуг, що надаються аутсорсинговими компаніями, соціального забезпечення працівників, правильності нарахування та своєчасності сплати податків і зборів.

Література

1. *Передвигин Д. В.* Аутсорсинг — менеджмент XXI века / Д. В. Передвигин // *Еко.* — 2005. — № 8. — С. 68—77.
2. *Кузнецов В. М.* Аутсорсинг: новое слово в управлении / В. М. Кузнецов, А. Д. Андреев // *Еко.* — 2005. — № 6. — С. 79—100.
3. *Максименко І. Я.* Аутсорсинг як стратегічний напрям розвитку виробничої кооперації / І. Я. Максименко // *Держава та регіони. Сер. «Економіка та підприємництво».* — 2007. — № 6. — С. 96—100.
4. *Соломонов А.* Аутсорсинг: помощь извне / А. Соломонов // *Справочник экономиста.* — 2013. — № 1. — С. 77—84.
5. *Денисова Є.* Обережно! Аутсорсинг персоналу / Є. Денисова // *Охорона праці.* — 2012. — № 12. — С. 54—55.